

Kůň se v životě rodu Homo sapiens vyskytoval od okamžiku svého příchodu do Evropy až do dnešní doby, i když se vztah mezi nimi během tisíciletí měnil. Kůň změnil život člověku, když mu ušetřil práci na poli a urychlil cestování. Člověk změnil život koni, když jej připravil o status divokého zvířete a udělal z něj zvíře domestikované.

V různých kulturách a historických epochách se vyskytovaly rozličné druhy koní a i jejich použití bylo rozdílné. Ale od dob domestikace patřil kůň k faktorům, které vypovídaly o kultuře v daném čase a prostoru. Z tohoto důvodu spadá toto téma do rozsáhlého záběru kulturologie.

V této kulturně historické práci jsem si dala za úkol postihnout vztah koně a kultury v lineárním průřezu dějinami. Pokusím se propojit praktické vědomosti získané během dlouholetého pobytu mezi koňmi a studia většiny dostupných knih o tomto druhu s historickými fakty a dochovanými památkami z dob minulých. Ve většině historických prací jsou sice zmínky o koních, ale mnohdy jsou jejich interpretace nepřesné a občas i zcela mylné. Historici zpravidla nemají potřebné znalosti z hipologie, zoologie a etologie. Dost časté jsou omyly v interpretaci různých vyobrazení koní. V hipologické literatuře je naopak kladen důraz spíše na zoologická fakta než na ta historická. V češtině neexistuje kniha, která by se tomuto tématu obšírněji věnovala. Ani zahraniční literatura toho nenabízí o mnoho více. Ve většině prací o koních je sice úvod o historii, ale pro mé účely jsou tyto řádky nedostatečně obsáhlé a nebo se věnují pouze určitým kapitolám z dějin lidstva. Také bohatství časopiseckých příspěvků se ukáže jako velmi relativní, přejdeme-li od kvantitativních ke kvalitativním požadavkům. Tato práce je strukturována podle obvyklé historické periodizace. Začíná samotným vývojem druhu Equus a pokračuje přes domestikaci koně, nástin úlohy koně ve starověkých civilizacích a v antice.